

Arbeidsmarktontwikkelingen in de techniek

Andries de Grip

Expert meeting *Arbeidsmarkt ingenieurs*, 11 april 2018

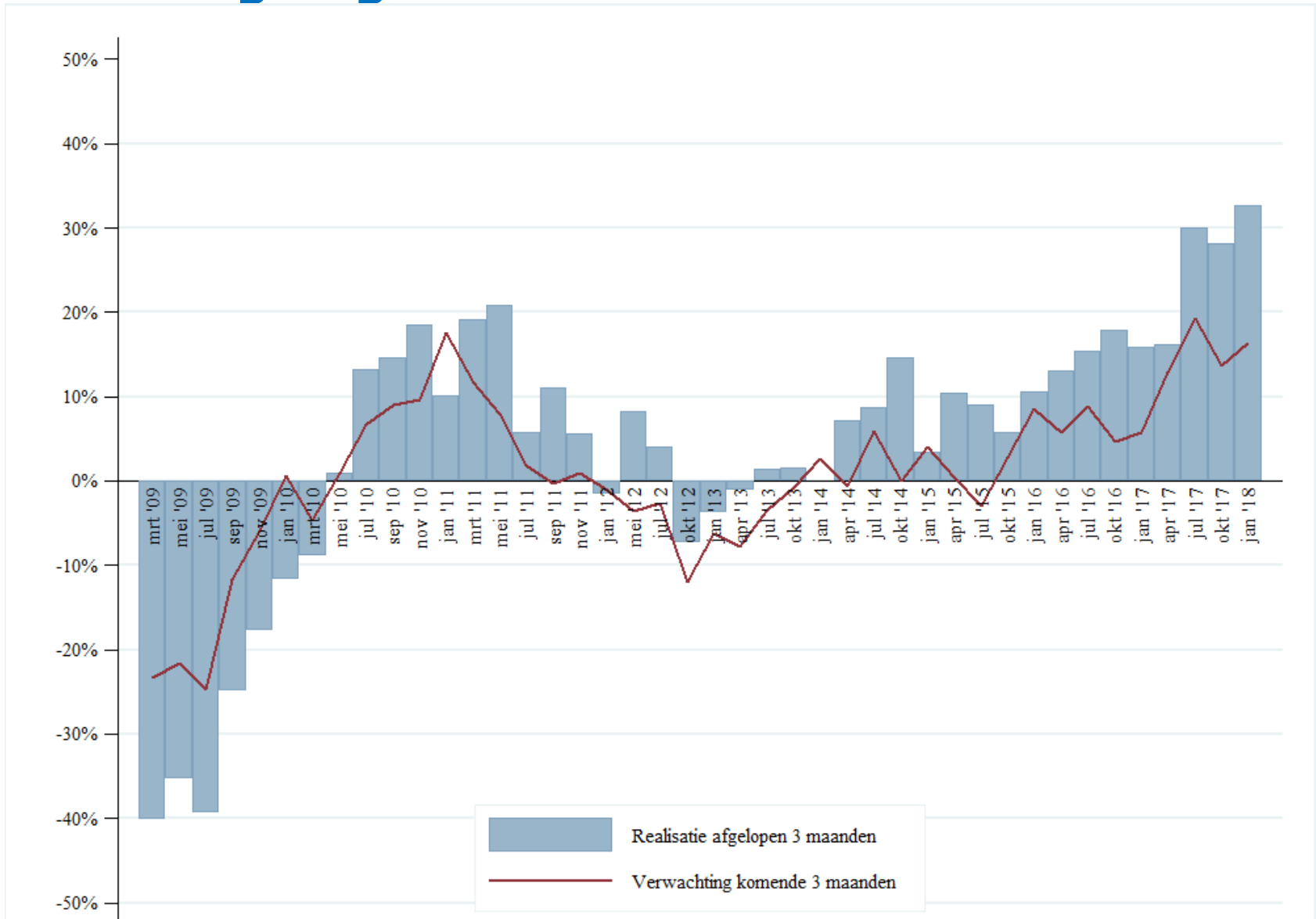
Huidige arbeidsmarktsituatie

Werkloosheid onder schoolverlaters, 2016

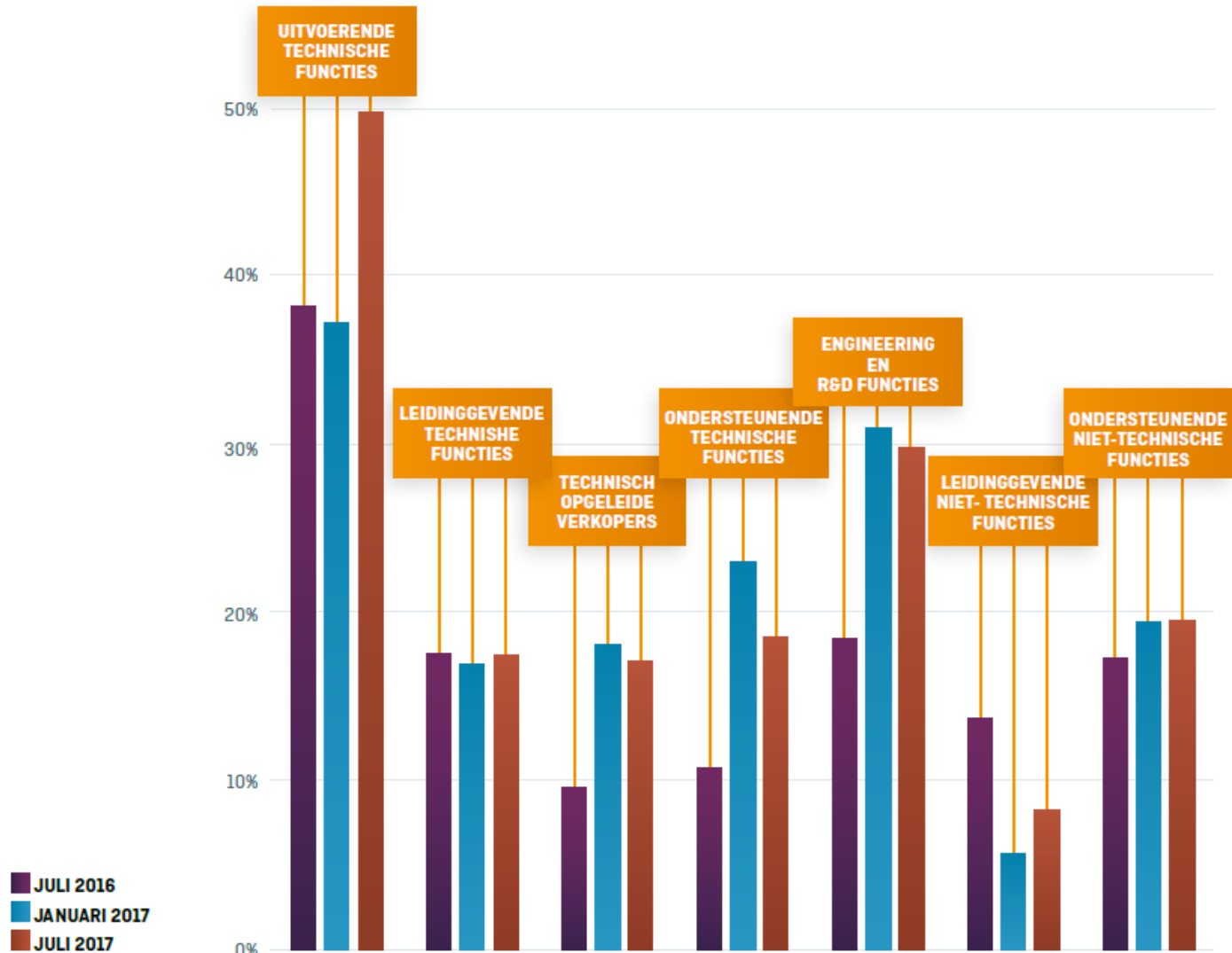
	Techniek %	Economie %	Totaal %
MBO 2/3	3,0	7,5	5,1
MBO 4	3,7	4,4	3,5
HBO	4,4	5,8	5,0
WO	3,6	5,8	6,4

Bron: ROA Schoolverlatersinformatie systeem

Werkgelegenheidsbarometer Metalektro

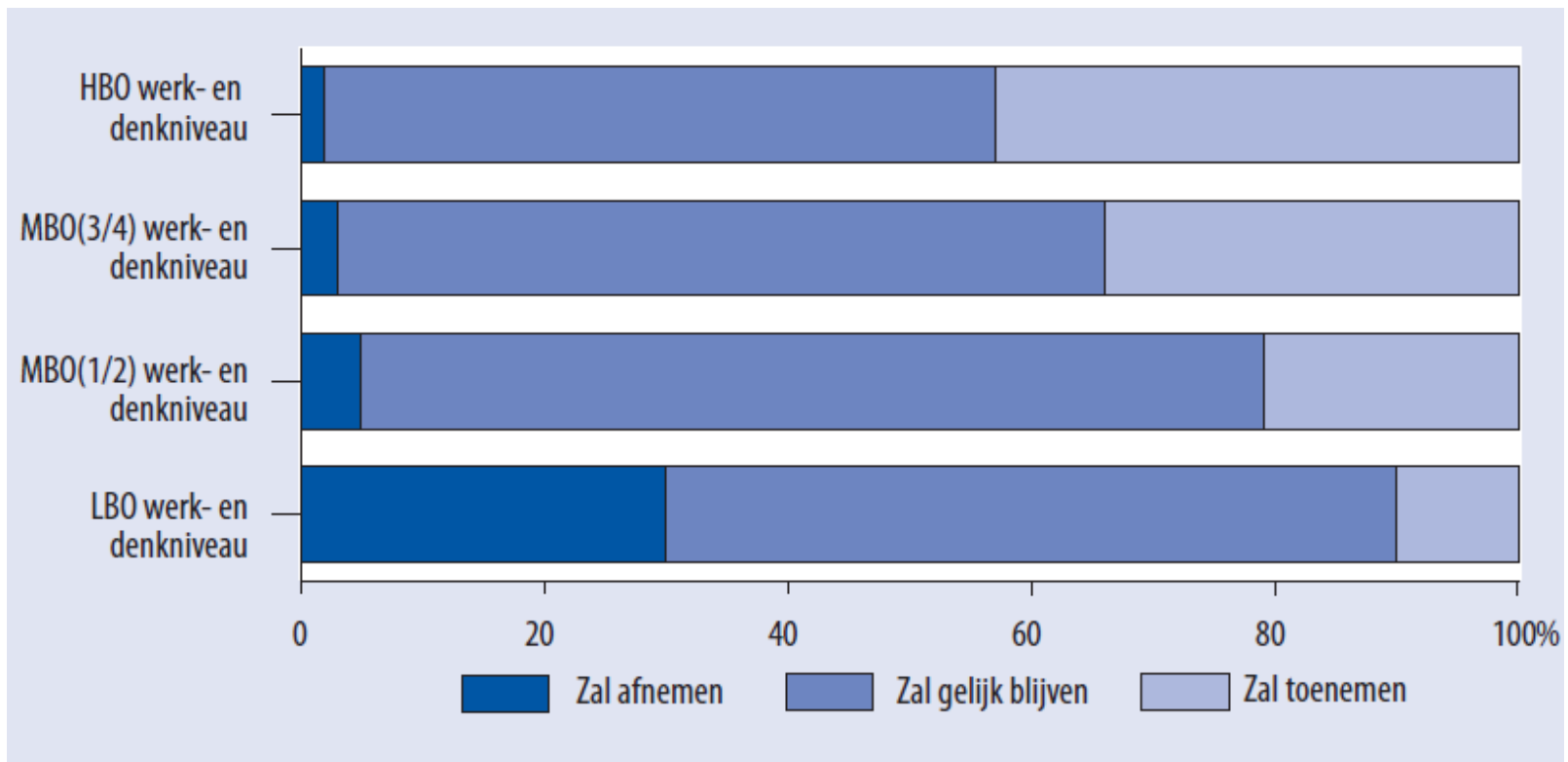

Metalektro bedrijven met vacatures

Upgrading & gevraagde skills

Verwachte upgrading werkgelegenheid in Metalektro (% bedrijven)

Bron: Arbeidsmarktmonitor Metalektro

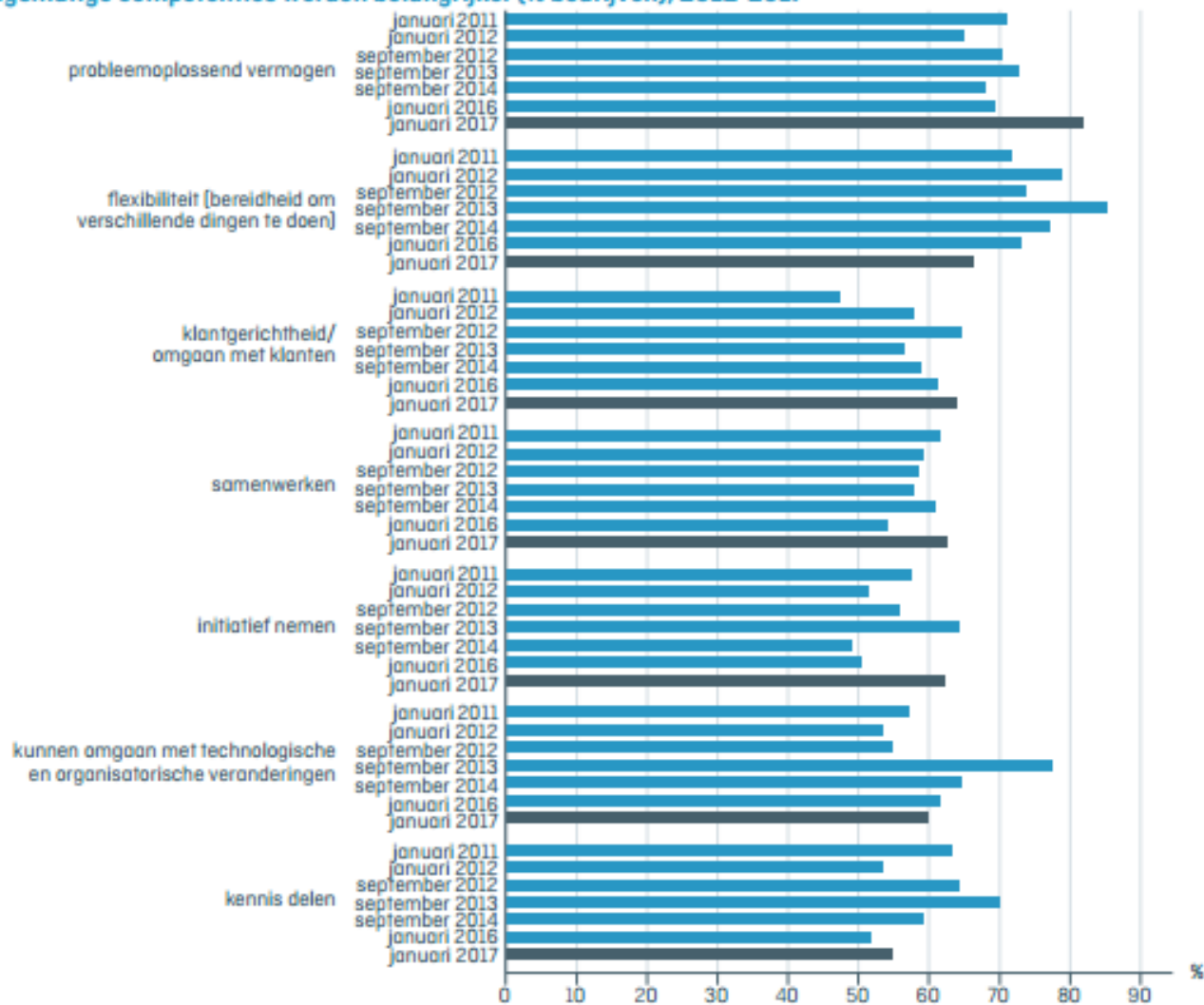
Gevraagde key skills (in aanvulling op vakspecifieke skills)

- **P**robleemoplossend vermogen
- **R**elaties met klanten
- **O**mggaan met veranderingen
- **F**lexibiliteit
- **I**nitiatief

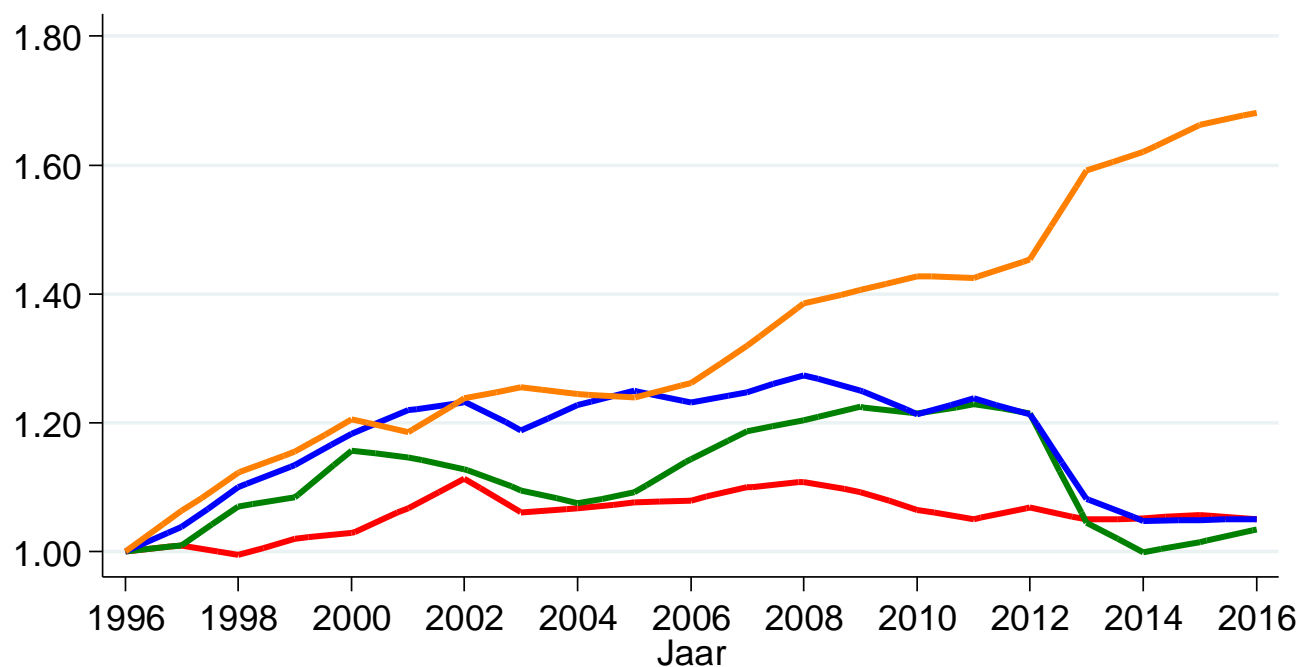
Bron: Arbeidsmarktmonitor Metalektro

Figuur 7.3 Welke gedragsmatige competenties worden belangrijker (% bedrijven), 2012-2017

Combinatie van vaardigheden vereist: probleemoplossend vermogen & interpersoonlijke vaardigheden

- laag probleemoplossend / laag interpersoonlijke skills
- laag probleemoplossend / hoog interpersoonlijke skills
- hoog probleemoplossend / laag interpersoonlijke skills
- hoog probleemoplossend / hoog interpersoonlijke skills

Arbeidsmarktprognoses naar opleiding en beroep

Arbeidsmarktprognosemodel ROA

Vraag:

- Werkgelegenheidsontwikkeling
(*'Uitbreidingsvraag'*)
- Vervangingsvraag

Aanbod:

- Arbeidsmarktinstroom schoolverlaters
- Kortdurig werklozen

ROA Arbeidsmarktprognoses

MBO en HBO: 2017-2022

Opleidingen	Typering Arbeidsmarkt- perspectieven
MBO 4 Groen	Goed
MBO 4 Economie	Matig
MBO 4 Techniek	Goed
MBO 4 Zorg en welzijn	Matig
HBO Onderwijs	Goed
HBO Taal en cultuur	Matig
HBO Economie	Matig
HBO Techniek	Goed
HBO Landbouw en natuur	Goed
HBO Gezondheidszorg	Goed
HBO Gedrag en maatschappij	Matig

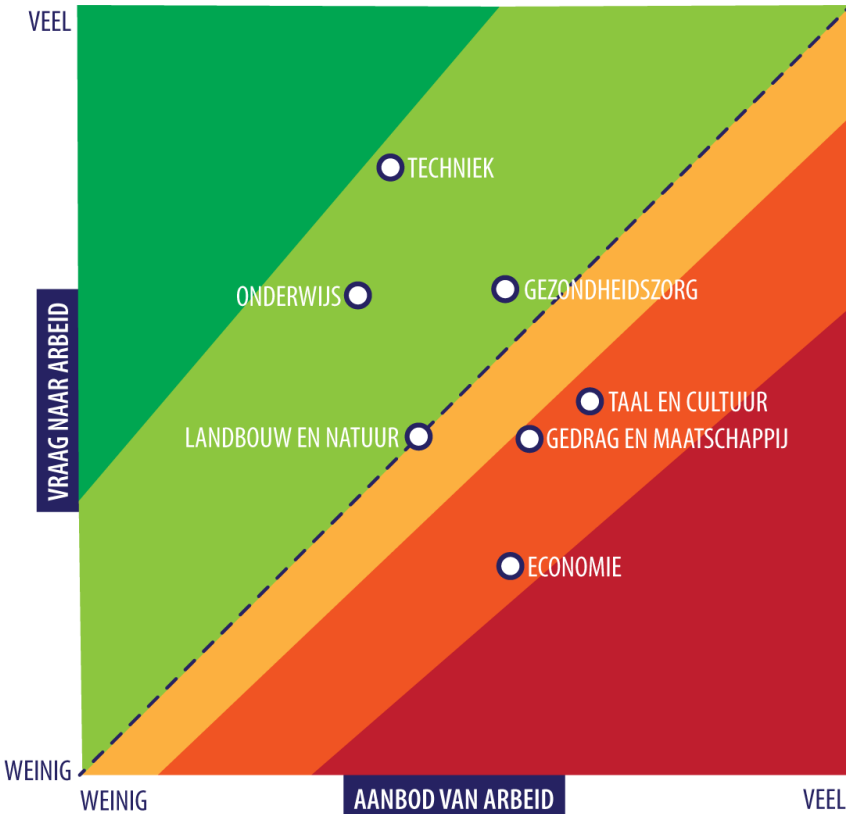
ROA Arbeidsmarktprognoses WO: 2017-2022

Opleidingen	Typering Arbeidsmarkt- perspectieven
WO Onderwijs	Goed
WO Taal en cultuur	Redelijk
WO Economie en recht	Redelijk
WO Techniek	Zeer goed
WO Landbouw en natuur	Redelijk
WO Medisch	Goed
Wo Gedrag en maatschappij	Goed

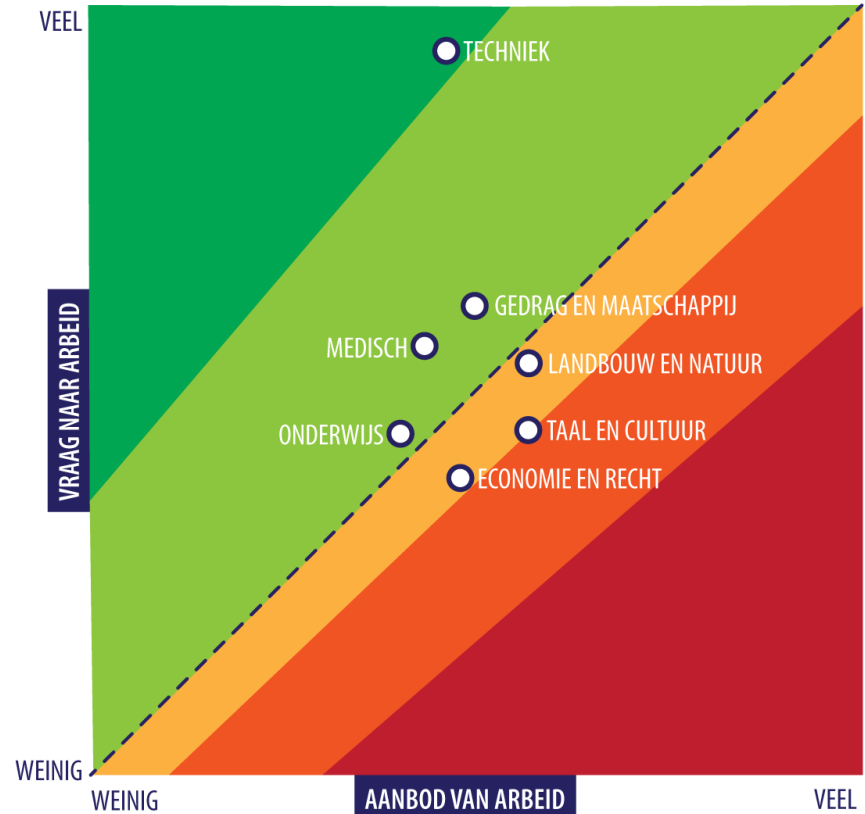
Bron: ROA, 2017

HBO & WO prognoses tot 2022

VERWACHTE ARBEIDSMARKTKANSEN VOOR HBO-GEDIPLOMEERDEN TOT 2022

VERWACHTE ARBEIDSMARKTKANSEN VOOR WO-GEDIPLOMEERDEN TOT 2022

ROA Arbeidsmarktprognoses 2017-2022

Beroepen	Knelpunten in personeels- voorziening
Pedagogische beroepen	<i>Groot</i>
Creatieve en taalkundige beroepen	Enige
Commerciële beroepen	Geen
Bedrijfseconomische en administratieve beroepen	Vrijwel geen
Managers	<i>Groot</i>
Openbaar bestuur, veiligheid en juridische beroepen	Enige
Technische beroepen	Groot
ICT beroepen	Groot
Zorg en welzijn beroepen	Enige
Transport en logistiek beroepen	Vrijwel geen

Arbeidsmarktprognoses 2017-2022 voor technische studies

	Instroom %	Vervang- ingsvraag %	Uitbreidings vraag %	Knelpunten
MBO 2/3 Techniek	3,6	2,7	1,1	enige
MBO 4 Techniek	3,3	3,0	1,1	groot
HBO Techniek	2,9	4,4	1,2	groot
WO Techniek	2,8	5,1	1,4	zeer groot

Bron: ROA, 2017

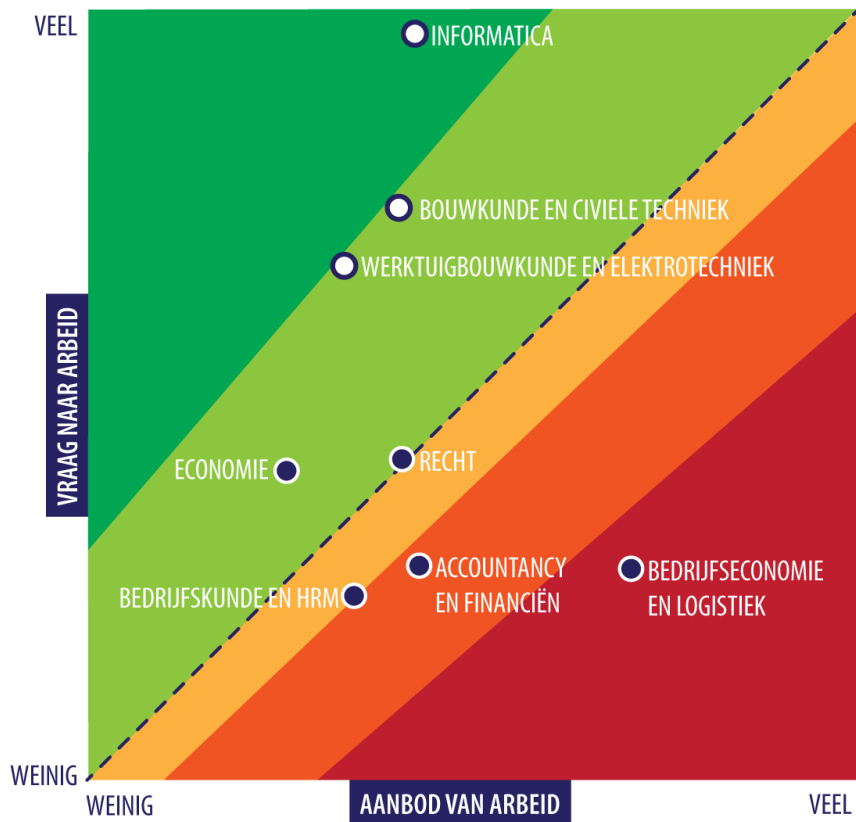
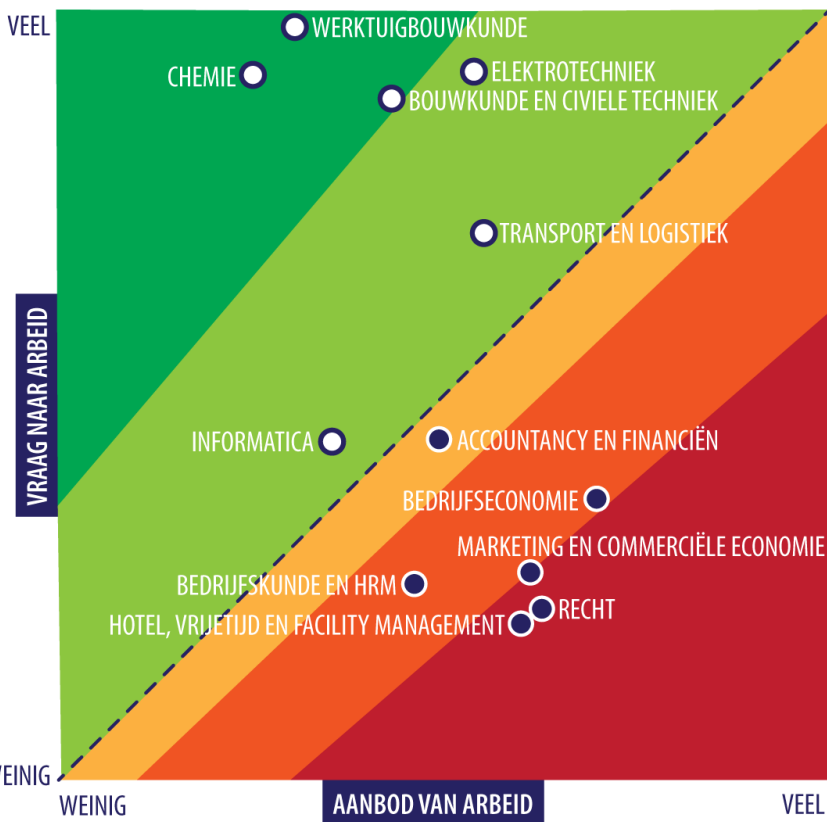
HBO & WO prognoses tot 2022

VERWACHTE ARBEIDSMARKTKANSEN VOOR HBO-GEDIPLOMEERDEN TOT 2022

VERWACHTE ARBEIDSMARKTKANSEN VOOR WO-GEDIPLOMEERDEN TOT 2022

○ TECHNIEK ● ECONOMIE

○ TECHNIEK ● ECONOMIE

Arbeidsmarktprognoses 2017-2022 voor technische beroepen

Beroepen	Knelpunten in personeels- voorziening
Biologen en natuurwetenschappers	Groot
Elektrotechnisch ingenieurs	Zeer groot
Overige ingenieurs	Zeer groot
Architecten	Zeer groot
Technici bouwkunde en natuur	Zeer groot
Productieleiders industrie en bouw	Groot
ICT beroepen	Groot

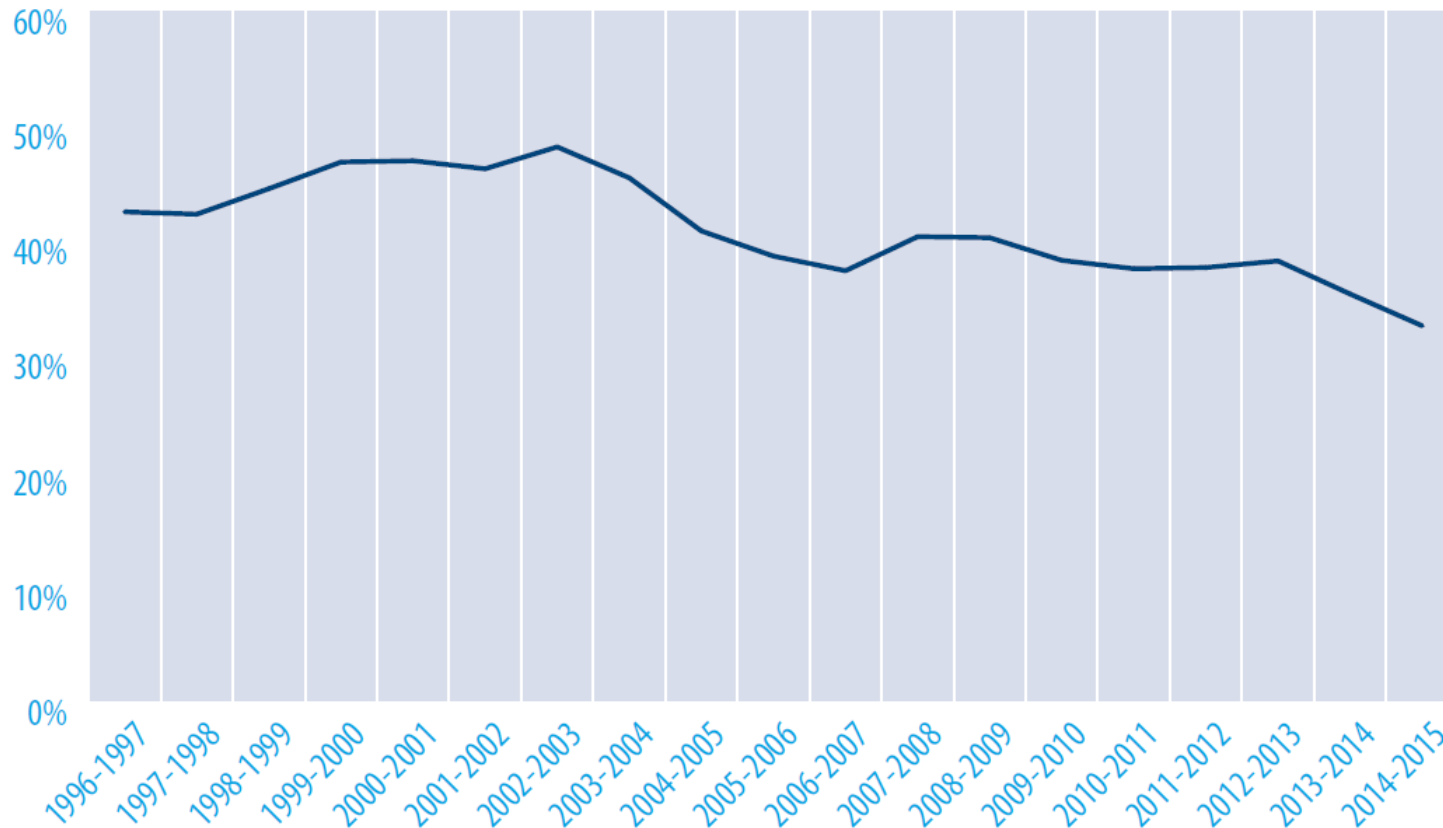
Directe gevolgen van personeelstekorten

(% bedrijven)

	2017 %	2016 %
Toename werkdruk	86	82
Werk blijft liggen/Deadlines gemist	57	56
Langere levertijden	57	30
Minder mogelijkheden om te innoveren	24	24
Hogere wervings- of opleidingskosten	22	22
Vermindering kwaliteit productie	19	19
Uitbesteding van het werk	40	18
Minder mogelijkheid tot innovatie	15	14

'weglek' uit de techniek

FIGUUR 2.8 Aandeel afgestudeerden Techniek werkzaam in beroepsklasse 'Technische beroepen'

Kanttekeningen bij 'weglek'

In veel andere beroepen is een technische opleiding vereist of gewenst:

- **Docenten Bèta en technisch (beroeps)onderwijs**
- **Technisch commerciële functies**
- **Management**
- **Consultancy**

Welke baankenmerken vinden Master studenten TU's belangrijk?

- 1. R&D of management functies**
- 2. Goed salaris**
- 3. Autonomie in uitvoering werk**
- 4. Beheersbare workload**
- 5. Multidisciplinaire teams**
- 6. Focus bedrijf op CSR**
- 7. Focus bedrijf op innovatie**
- 8. Vast contract**

Welke studentkenmerken vinden High tech bedrijven belangrijk?

- 1. Constructief kunnen omgaan met kritische feedback**
- 2. Bereidheid om kennis te delen**
- 3. Vloeiend Nederlands en Engels**
- 4. Hoog gemiddeld cijfer**
- 5. Innovatieve attitude**